

פרשת בשלח

"ויהי בשלח פרעה את העם ולא נזם..." (יג,יז)

כאשר יצאו בני ישראל ממצרים, הם יכלו ללכת בשני מסלולים: דרך ארץ פלישתים או דרך המדבר. לכל אחת מן הדרכים היתה מעלה וחסרון: דרך ארץ פלישתים היתה במקום ישוב, וכך ניתן היה להשיג מזון, אולם בני"י יכלו להיטמע בין הפלישתים. בדרך המדבר לא היתה טומאה, אולם כמעט בלתי אפשרי להשיג שם מזון.

הקב"ה קבע שעדיף להולכים דרך המדבר הטהור מאשר בדרך ארץ פלישתים הטמאה. הקב"ה הוריד לעמ"י מן השמים בדרך נס, **ובלבד שלא יחזרו למדרגתם הנמוכה.**

מכאן תשובה למי שעובד במקום לא טהור בשביל פרנסתו: מה אם לשישים ריבוא אנשים אפשר היה להוריד לחם מן השמים, קל וחומר שהקב"ה יוכל לתת לחם לאדם שישמור את מצוותיו ולא ילך למקום שבו יוכל להיכשל.

החפץ חיים

פרשת בשלח

"ויהי בשלח פרעה את העם ולא נזם..." (יג,יז)

כאשר יצאו בני ישראל ממצרים, הם יכלו ללכת בשני מסלולים: דרך ארץ פלישתים או דרך המדבר. לכל אחת מן הדרכים היתה מעלה וחסרון: דרך ארץ פלישתים היתה במקום ישוב, וכך ניתן היה להשיג מזון, אולם בני"י יכלו להיטמע בין הפלישתים. בדרך המדבר לא היתה טומאה, אולם כמעט בלתי אפשרי להשיג שם מזון.

הקב"ה קבע שעדיף להולכים דרך המדבר הטהור מאשר בדרך ארץ פלישתים הטמאה. הקב"ה הוריד לעמ"י מן השמים בדרך נס, **ובלבד שלא יחזרו למדרגתם הנמוכה.**

מכאן תשובה למי שעובד במקום לא טהור בשביל פרנסתו: מה אם לשישים ריבוא אנשים אפשר היה להוריד לחם מן השמים, קל וחומר שהקב"ה יוכל לתת לחם לאדם שישמור את מצוותיו ולא ילך למקום שבו יוכל להיכשל.

החפץ חיים

"ויקח משה את עצמות יוסף עמו" (יג,יט)

שכל ישראל היו עסוקים בכסף וזהב, והוא היה עסוק בעצמות יוסף. אמר הקב"ה למשה: עליך נתקיים (משלי י'): "חכם לב יקח מצוות". (מדרש רבא כ, ט)

והרי גם ישראל, שעסקו בביזת מצרים, קיימו את ציווי ה', מדוע אם כן שיבח ה' רק את משה?

משום שכולם עסקו במצווה פרטית נוחה ונעימה, ומשה עסק במצוות הכלל הקשה והמפרכת. בחכמתו ידע לברור את המצווה החשובה יותר. ומדוע נאמר: "חכם לב יקח מצוות"?

משום שהחכמה צריכה להיות בליבו, בפנימיותו. שאפילו אם קשה הדבר, יתאמץ וייקח את המצוות. ובהמשך הפסוק במשלי: "ואויל שפתיים ילבט" - מי שהחכמה היא לא בליבו אלא על השפתיים בלבד (מן השפה ולחוץ) ימצא שהדבר קשה מידי בשבילו ולא יעשה.

כאשר לא רוצים באמת, נראות המצוות כהר גבוה שאי אפשר להעפיל עליו, וכאשר הרצון הוא אמיתי – מצליחים לקיים את המצוות.

"ויקח משה את עצמות יוסף עמו" (יג,יט)

שכל ישראל היו עסוקים בכסף וזהב, והוא היה עסוק בעצמות יוסף. אמר הקב"ה למשה: עליך נתקיים (משלי י'): "חכם לב יקח מצוות". (מדרש רבא כ, ט)

והרי גם ישראל, שעסקו בביזת מצרים, קיימו את ציווי ה', מדוע אם כן שיבח ה' רק את משה?

משום שכולם עסקו במצווה פרטית נוחה ונעימה, ומשה עסק במצוות הכלל הקשה והמפרכת. בחכמתו ידע לברור את המצווה החשובה יותר. ומדוע נאמר: "חכם לב יקח מצוות"?

משום שהחכמה צריכה להיות בליבו, בפנימיותו. שאפילו אם קשה הדבר, יתאמץ וייקח את המצוות. ובהמשך הפסוק במשלי: "ואויל שפתיים ילבט" - מי שהחכמה היא לא בליבו אלא על השפתיים בלבד (מן השפה ולחוץ) ימצא שהדבר קשה מידי בשבילו ולא יעשה.

כאשר לא רוצים באמת, נראות המצוות כהר גבוה שאי אפשר להעפיל עליו, וכאשר הרצון הוא אמיתי – מצליחים לקיים את המצוות.

פרשת יתרו

(1) מה היתה עצת יתרו? (2) איזה מעמד מתואר בפרק י"ט?

פרשת יתרו

(1) מה היתה עצת יתרו? (2) איזה מעמד מתואר בפרק י"ט?